

Beantwoording vragen uit Integraal Afwegingskader (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

De verdeling van pensioen bij scheiding heeft een wettelijke basis: de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wvps). Naar aanleiding van een motie van het Kamerlid Van Weyenberg (D66) is de Wvps geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat de Wvps nog altijd een meerwaarde heeft, maar dat de opzet van de wet verbetering behoeft. Bovendien behoeft de wet vernieuwing om te kunnen voldoen aan de eisen van de huidige tijd. Er is een aantal wijzigingen voorgesteld dat hierin moet voorzien. Dit wetsvoorstel bevat de uitwerking van deze voorstellen. De nieuwe regels zijn van toepassing op scheidingen vanaf de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel per 2021.

2. Wie zijn betrokken?

Betrokkenen zijn pensioenuitvoerders (via koepels Pensioenfederatie en Verbond van Verzekeraars), scheidingsprofessionals (de Nederlandse Orde van Advocaten, Vereniging van Familie- en erfrecht Advocaten Scheidingsmediators, de Kring van Scheidingspecialisten, Mediatorsfederatie Nederland, de Nederlandse Mediatorsvereniging, de Nederlandse Vereniging van Familiemediators, en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie), het Actuariel Genootschap, Wijzer in geldzaken, en toezichthouders AFM en DNB.

Al deze partijen zijn sinds medio 2016 betrokken bij de evaluatie en hebben meegedacht over aanpassing en modernisering van de wet.

3. Wat is het probleem?

Uit de evaluatie van de Wvps blijkt dat de wet goed werkt in die gevallen waarin de ex-partners tijdens de scheiding een bewuste keuze maken over de verdeling van het opgebouwde ouderdomspensioen en dit snel aan de betrokken pensioenuitvoerder(s) laten weten. De praktijk blijkt weerbarstiger. De wet wordt beperkt gebruikt, is te vaak onbekend bij burgers en scheidingsprofessionals en de uitvoering is voor verbetering vatbaar. Door de huidige opzet van de wet hebben mensen onvoldoende baat bij de mogelijkheden die de wet biedt als zij niet zelf in actie komen.

4. Wat is het doel?

De wetgeving voor pensioenverdeling bij scheiding is evenwichtig, voldoet aan wensen van scheidende mensen (afwijkingmogelijkheden, zo automatisch mogelijk), en sluit aan bij de eisen van de huidige tijd.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het recht op pensioenverdeling na een scheiding is wettelijk goed geborgd, maar de uitvoering daarvan is te ingewikkeld. Als mensen niks doen, kunnen zij moeilijk van hun wettelijk recht gebruik maken. Dit leidt voor een aanzienlijk deel van de ex-partners tot geen of beperkt aanvullend pensioeninkomen na een scheiding.

6. Wat is het beste instrument?

De verbetering en vernieuwing van het wettelijk recht op pensioenverdeling bij scheiding kan alleen via regelgeving.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Voor burgers wordt de wetgeving voor pensioenverdeling bij scheiding evenwichtiger. Ex-partner B ontvangt automatisch een deel van het pensioen, terwijl dit nu actief moet worden aangevraagd bij een pensioenuitvoerder dan wel bij ex-partner A. Het bijzonder partnerpensioen wordt aangepast aan het nieuwe huwelijksvermogensrecht, en sluit daarmee beter aan bij de huidige tijd. Het gevolg voor de ex-partner is dat dit partnerpensioen lager uitpakt bij het overlijden van de ex dan in de huidige situatie.

Voor bedrijven (pensioenuitvoerders) zijn er gevolgen voor de administratie van pensioenen. Zij moeten vaker dan nu, en proactief een pensioen verdelen na een scheiding. Uit navraag in de

pensioensector blijkt dat de meeste pensioenuitvoerders de nieuwe regels gaan automatiseren, waardoor de kostenstijging mee zal vallen.

Er zijn geen gevolgen voor de overheid en het milieu.